

Bodemzorg Limburg

Nr. 7 december 2010 - 5e jaargang Platform over bodemzorg in Limburg, voor overheden en bedrijfsleven

In dit nummer onder meer:

- 2 Nieuwe fase Bodemzorg Limburg
- 4 Interview Wim Hazeu
- 6 Onderzoek Navos locaties
- 7 Aandeelhouderscommissie
- 8 Duurzame Energiecentrale Limburg
- 10 MVO: Een gemiste kans!
- 11 Schapen zorgen goed voor Mook
- 12 Interview Jos Teeuwen
- 14 Windenergie

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Op 15 september jl. vond de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Bodemzorg Limburg plaats te Roermond. Alle gemeenten hadden daarvoor tijdig een uitnodiging ontvangen.

Ter vergadering waren 20 gemeenten aanwezig. 4 Gemeenten die zich afgemeld hadden, verklaarden schriftelijk akkoord te zijn met vaststelling van de jaarrekening 2009.

Jaarrekening 2009

Uit de jaarcijfers 2009 blijkt dat, na de slechte beleggingsresultaten in 2008 er in 2009, een aanzienlijke verbetering is opgetreden. Door stijging van de financiële beurzen is de koersdaling van de aandelen in de portefeuille van Bodemzorg Limburg voor een

belangrijk deel gecompenseerd. Daardoor is een financieel voordelig resultaat ontstaan. In de vergadering is besloten om dit resultaat toe te voegen aan het eigen vermogen. Verder is uit het resultaat een bedrag van € 310.752 conform de meerjarenbegroting toegevoegd aan de nazorg-

voorziening. Deze bedroeg ultimo 2009 € 17,8 mln. De vergadering stemde in met vaststelling van de jaarrekening 2009 en verleende decharge aan de directie en de commissarissen voor het in 2009 gevoerde beleid.

>> Lees verder op pag. 2-3

Overdracht aandelen Provincie Limburg

Per 12 januari 2010 zijn de aandelen van de Provincie Limburg in Nazorg Limburg BV overgedragen aan de BV, waardoor het aandeelhouderschap van de Provincie per die datum is beëindigd.

Alle gemeenten in de Provincie Limburg zijn naar rato van inwoneraantallen aandeelhouder. De kerntaak van de BV is de nazorg van gesloten stortplaatsen en het beheer van het nazorgfonds dat daarvoor binnen de BV in het leven is geroepen.

Nieuwe fase Bodemzorg Limburg

Dick Rootert

Dit jaar was voor het eerst dat de Provincie Limburg als aandeelhouder niet meer aanwezig was in de Aandeelhoudersvergaderingen van Bodemzorg Limburg. Na het uittreden van de Provincie, begin van dit jaar, zijn alleen nog de gemeenten in Limburg als aandeelhouder verbonden aan Bodemzorg Limburg. Beide vergaderingen waren druk bezocht.

Een eerste belangrijk besluit van de aandeelhouders was om de naam van Nazorg Limburg te veranderen in Bodemzorg Limburg. Men denkt dat deze nieuwe naam veel beter de lading dekt van de activiteiten van deze organisatie. Verder is besloten om serieus werk te maken van de nazorg van de zogenaamde Navos locaties. Het is de bedoeling dat de gemeenten jaarlijks het afvaltarief van de inwoners van deze Provincie met een klein bijdrag verhogen om de nazorg van deze locaties veilig te stellen. Definitieve besluiten over de wijze waarop deze kosten in rekening worden gebracht worden in een volgende Aandeelhoudersvergadering genomen.

Om het draagvlak bij de gemeentelijke aandeelhouders te vergroten is besloten om een zogenaamde Aandeelhouderscommissie in het leven te roepen. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van wethouders en ambtenaren van een aantal Limburgse gemeenten. De commissie zal zich vooral bezighouden met een aantal meer beleidsmatige onderwerpen.

Ook een onderwerp als het beheer van het nazorgfonds kan in zo'n commissie besproken worden. Ondanks het feit dat de financiële beurzen het de afgelopen periode slecht hebben gedaan en de rentestand op dit moment erg laag is kan Bodemzorg Limburg nog steeds haar verplichtingen nakomen. Het financieel beheer is uitbesteed aan een zeer deskundige partij, t.w. Schretlen & Co.

De uitdaging voor Bodemzorg Limburg is om voormalige stortplaatsen weer een tweede leven te geven. Op dit moment wordt serieus gekeken naar de mogelijkheden van het plaatsen van zonnepanelen op de voormalige stortplaats Belvédère te Maastricht en windmolens bij Ubach over Worms.

>> [vervolg pagina 1](#)

Naar aanleiding van de jaarrekening stelde de gemeente Voerendaal de vraag welke risico's de aandeelhouders (gemeenten) hebben als verbonden partij aan Bodemzorg Limburg. De gemeenten zijn verplicht om in hun begroting daar een paragraaf aan te wijden. Na enige discussie werd geconcludeerd dat het risico voor gemeenten als aandeelhouder van Bodemzorg Limburg zich formeel niet verder uitstrekt dan het bedrag dat door de gemeenten is gestort in het aandelenkapitaal van de BV.

Naar aanleiding van een vraag van de gemeente Roermond over de beleggingsresultaten in de eerste helft van 2010 werd door de directie gemeld dat de resultaten ultimo september nauwelijks afweken van die per eind 2009. Opgemerkt werd dat Bodemzorg

Limburg in 2009 door Montesquieu Finance een onderzoek heeft laten uitvoeren naar het beheer van het nazorgfonds. Geadviseerd werd om de tot dan toe gehanteerde rekenrente van 5% te verlagen naar 4,5%. Dat is in 2009 doorgevoerd en door de accountant van een goedkeurende verklaring voorzien.

Aandeelhouderscommissie

In de vorige Aandeelhoudersvergadering is besloten om een Aandeelhouderscommissie in het leven te roepen. In deze vergadering hebben de aandeelhouders ingestemd met het door de directie gedane voorstel m.b.t. de samenstelling daarvan. Het is de bedoeling dat deze commissie één- à tweemaal per jaar bijeenkomt en met name een aantal beleidsmatige zaken rond de nazorg bespreekt.

Financiële consequenties solidariteitsprincipe

In de Aandeelhoudersvergaderingen van Bodemzorg Limburg is de afgelopen jaren meerdere malen gesproken over de onderlinge solidariteit bij de nazorg van gesloten stortplaatsen. In de praktijk blijkt dat afvalstoffen vaak buiten de eigen gemeentegrenzen zijn gestort en dat het derhalve rechtvaardig is dat alle gemeenten meebetalen aan deze nazorg. Ook in deze vergadering hebben de aandeelhouders deze policy nog eens bevestigd. Door de directie is een berekening gemaakt van de nazorgkosten van alle Navos locaties in de Provincie Limburg. Op basis daarvan is voorgesteld om gedurende de komende 10 jaar een kleine bijdrage per inwoner bij de gemeenten daarvoor in rekening te brengen. De Aandeelhoudersvergadering is hiermee akkoord gegaan en heeft de Aandeelhouderscommissie gevraagd nog eens te kijken naar de wijze waarop deze bijdrage zou moeten worden geïnd. Besloten werd om deze afdracht mee te nemen in de gemeentelijke begrotingen van 2012. Deze toeslag kan via het afvaltarief bij de Limburgse burgers in rekening worden gebracht.

Criteria overdracht gesloten stortplaatsen aan Bodemzorg Limburg

Voor de overdracht van gesloten stortplaatsen naar Bodemzorg

Limburg is op verzoek van de Aandeelhoudersvergadering door de directie een zevental criteria geformuleerd. Van groot belang is dat er duidelijkheid bestaat over het al of niet treffen van saneringsmaatregelen en de financiële dekking daarvan voordat overdracht naar Bodemzorg Limburg plaatsvindt. Afsproken is om akkoord te gaan met de bij de vergaderstukken meegezonden criteria en de Aandeelhouderscommissie te vragen, voor zover wenselijk, deze verder te detailleren.

Herbenoeming commissaris

Volgens het rooster van aftreden was de zittingstermijn van commissaris Janssen dit jaar verstreken. Op voorstel van de Raad van Commissarissen heeft de Aandeelhoudersvergadering besloten om dhr. Janssen opnieuw voor een termijn van 4 jaar te herbenoemen. Door het afscheid van dhr. Janssen per 1 oktober 2010 als burgemeester van Landgraaf wordt voldaan aan een eerder door de aandeelhouders vastgestelde richtlijn dat commissarissen geen functie hebben binnen een college van B&W bij één van de aandeelhouders.

“Vroegtijdig inschakelen van alle betrokkenen levert bij complexe projecten voor iedereen meerwaarde op”

Het is 's morgens 10.00 uur als ik Wim nog wat slaperig ontmoet op de plek die we in Maastricht hadden afgesproken. Een groot deel van de nacht in de weer geweest met ons oudste dochtertje meldt hij. Ook daar heb ik nu dus tijd voor merkt hij droogjes op. Zoals altijd op zijn fiets naar de afspraak gekomen en keurig op tijd. We hadden afgesproken dat hij met Bodemzorg Limburg nog eens zou terugkijken op zijn periode als wethouder en zijn bijdrage aan de organisatie van Bodemzorg Limburg.

Vertel eerst eens iets over je nieuwe baan

Ik ga vanaf januari 2011 aan de slag als bestuurder bij de corporatie Wonen Limburg. Er is gekozen om met een tweehoofdige leiding te

instellingen en met collega-corporaties. Wonen Limburg is een redelijk grote corporatie, met een spreiding over een groot deel van Limburg, met zowel woningen in grote als in kleine gemeenten. Het lijkt me een geweldige uitdaging om daar aan de slag te gaan.

Toen je een klein jaar voor de verkiezingen bekend maakte dat je stopte als wethouder had je nog geen vooruitzichten op een nieuwe functie?

Nee, in het geheel niet. Ik heb ook eerst in alle rust mijn wethouderstaak afgerond. En een aantal dossiers kunnen afronden voordat ik vertrok, om zodoende de overdracht goed te kunnen regelen. Wat mij tijdens het solliciteren de afgelopen periode is opgevallen, is dat de beleving over de inhoud van een wethoudersfunctie, afhankelijk van de achtergrond van degene die je spreekt, zeer sterk uiteenloopt. En dus garandeert dat wethoudersverleden zeker niet altijd bij voorbaat een positieve toegevoegde waarde aan je sollicitatie.

En de afstand tot je werkplek?

Mijn toekomstig kantoor staat in Roermond, maar de praktijk zal zijn dat ik ook veel onderweg ben. Ik wilde graag met mijn gezin in Maastricht blijven wonen en dat is goed te doen in deze nieuwe functie. Ik zal wel nog meer reizen dan in het verleden, maar realiseer je dat ik ook in mijn periode als wethouder bijna elk gemeentehuis in Limburg wel van binnen heb gezien. En het lijkt me ook aantrekkelijk om, na 8 jaar Maastricht, de provincie weer als werkgebied te hebben. Dat was ook al zo in mijn periode als ambtenaar bij de Provincie Limburg.

Heb je al een idee waar je in je nieuwe functie prioriteit aan zal geven?

Nou, nog niet in detail. Wel is duidelijk dat de organisatie volop in beweging is. Wonen Limburg is voortgekomen vanuit een groot fusieproces zo'n vijf jaar geleden. En dus kent de organisatie een aantal vraagstukken die kenmerkend zijn voor veel organisaties in zo'n post-fusie periode. Die vraagstukken vragen volle aandacht.

Wim Hazeu

gaan werken, waarbij mijn collega het accent zal leggen op de interne bedrijfsvoering en ik me meer concentreer op de omgeving van de corporatie. Denk dan bijvoorbeeld aan contacten met overheden, met maatschappelijke partners zoals zorg- en welzijns-

Zijn er zaken waar je met meer dan gewone belangstelling naar uitkijkt?

Uiteraard neem je uit je eerdere werkkringen ervaringen mee die je in je nieuwe werkomgeving zult gebruiken. Ik kan twee punten noemen. De eerste is dat het me een uitdaging lijkt om als corporatie niet alleen aandacht te besteden aan de meer klassieke volkshuisvestingstaak, dat wil zeggen een kwalitatief goed woningbeheer met dus veel aandacht voor de stenen, maar dat de corporatie ook toegevoegde waarde levert aan het oplossen van maatschappelijke, meer mensgerichte vraagstukken in de wijken waar onze woningen staan. Dat vraagt een intensieve samenwerking en goede afstemming met een breed scala van betrokken partners. Een tweede punt dat ik met name uit mijn Maastrichtse periode heb meegenomen betreft het vroegtijdig inschakelen van alle betrokkenen, waaronder zeer zeker ook de dorps- en wijkbewoners zelf. Vakdeskundigheid van de mensen die ergens voor geleerd hebben vroegtijdig samenbrengen met de ervaringsdeskundigheid van mensen die ergens wonen, werken en recreëren levert echt voor iedereen meerwaarde op. In Maastricht heb ik ondervonden dat het misschien bij de aanloop van een

project meer tijd en energie vraagt om volgende stappen te zetten, maar dat aan het eind van het project die investering zich ruimschoots terugbetaalt. Zowel wat betreft de planning als wat betreft het draagvlak bij betrokken partijen.

Was het moeilijk om na 8 jaar te stoppen als wethouder van Maastricht?

Nee, dat was het eigenlijk niet. Natuurlijk moet je een aantal projecten waar je met volle inzet aan gewerkt hebt met pijn in het hart loslaten en op afstand gaan volgen, maar ik had al ruimschoots van te voren het besluit genomen om na 8 jaar wethouderschap een andere uitdaging te zoeken. Je merkt toch dat in de laatste jaren er steeds meer zaken op de automatische piloot gaan lopen; in mijn geval vooral in het politieke handwerk naar de hoogste politieke baas, de gemeenteraad, toe; zeker als je voor de zoveelste keer opnieuw met eenzelfde soort dossier weer tekst en uitleg moet geven. Ook om me heen zie ik maar al te vaak dat tijdens een 3e periode wethouders afhaken, omdat er slijtageverschijnselen optreden en er te veel routine in kruipt. Met alle politieke risico's van dien.

Noem eens een paar projecten in Maastricht waar je met trots op terugkijkt

Na enig nadenken zegt Wim: Waar ik toch wel echt trots op ben is de totstandkoming en aanbesteding van het Tunnelplan voor de A2, 'de Groene Loper'. Een prachtig en voor de stad cruciaal plan dat in een economisch moeilijke periode op een vernieuwende en succesvolle wijze binnen tijd en budget is aanbesteed. Verder heb ik ook voor het project waarbij de tram in de stad Maastricht wordt ingevoerd een grote bijdrage kunnen leveren. Daarmee creëren we eindelijk ook met ons Vlaams achterland een duurzame OV verbinding, en dat nog wel tussen de beide Limburgse hoofdsteden. Los van deze concrete projecten hebben we denk ik als organisatie ook een forse slag gemaakt om veel meer van buiten naar binnen te werken. Dus geen plannen voor de stad te maken, maar veel meer plannen met de stad en haar inwoners te maken.

Je hebt je de afgelopen jaren ook intensief bemoeid met de organisatie van de nazorg van gesloten stortplaatsen in Limburg. Hoe kijk je daarop terug?

Helaas is het nog niet gelukt om in Limburg één organisatie voor >>

Profiel Wim Hazeu

- HBO-opleiding Tuin- en landschapsinrichting van 1987 tot 1991 te Boskoop
- WO-opleiding Landinrichtingswetenschappen van 1991 tot 1994 te Wageningen
- In de periode 1994-2002 werkzaam als (senior)beleidsmedewerker milieu en water bij de Provincie Limburg.
- Gemeenteraadslid Maastricht voor Groen Links in de periode 1998-2002
- Wethouder van Maastricht van 2002 tot 2006 met de portefeuille Volkshuisvesting, Afval, Monumentenzorg en Groen Natuur en Landschap
- Wethouder van Maastricht van 2006 tot 2010 met de portefeuille Mobiliteit, Milieu, Stadsbeheer en Monumentenzorg
- Bestuurder bij Wonen Limburg met ingang van 2011

>> de nazorg van alle stortplaatsen in te richten. Ondanks veel overleg tussen Provincie en Nazorg Limburg zijn die werelden nog niet tot elkaar gekomen. Jammer, omdat zeker op uitvoeringsniveau, daar waar het gaat om het concreet beheer van de verschillende stortplaatsen, we kennis en kunde voor dit specifieke vakgebied juist moeten zien te bundelen. Niet alleen vanuit kosten oogpunt maar ook omdat we samen meer kwaliteit kunnen leveren, zowel in het beheer als het toekomstig gebruik van de voormalige stortplaatsen. Daar ligt immers de toekomst. Ik hoop echt dat alsnog stappen kunnen worden gezet om de nazorgactiviteiten van de Provincie en die van Bodemzorg Limburg samen te voegen.

En uitvoeringsdiensten van Provincie en Limburgse gemeenten gezamenlijk dan?

Er volgt een diepe zucht. Bij een integrale uitvoering van de omgevingsvergunning conform de WABO is volop onderzocht of een dergelijke organisatie haalbaar was. Dat is niet gelukt en dus richt iedere overheidslaag nu, in overeenstemming met haar formele wettelijke taak, haar eigen organisatie weer in. En daarmee

laten we mijn inziens kansen lopen. Aan de andere kant moeten we misschien ook concluderen dat indien we als overheden efficiënter en intensiever samen willen werken, we niet zozeer weer zulke nieuwe instituties in het leven moeten roepen, maar gewoon een keer het lef moeten hebben om de bestaande organisatiestructuur in overheidsland tegen het licht te houden. Wie weet komt dat er nog een keer van.

Dat neemt niet weg dat op vele terreinen in de praktijk wel degelijk door gezamenlijke inzet resultaten worden behaald. Neem nu het project voor de Duurzame Energie Centrale in Limburg. Door dit initiatief van de Provincie ziet het er naar uit dat we echt een paar grote stappen kunnen zetten op het terrein van de verduurzaming in onze Provincie en in Maastricht. En waarbij bovendien de daar aanwezige Belvédère-stort mogelijk een tweede leven kan gaan krijgen, namelijk als letterlijke ondergrond voor de grootschalige winning van zonne-energie. Wie weet een goed voorbeeld van een nieuwe perspectievolle toekomst voor wellicht meer afvalstortplaatsen in onze provincie?

Onderzoek Navos locaties

De Provincie Limburg zal de resultaten van de 18 Navos locaties waar onderzoek is uitgevoerd naar zogenaamde humane risico's uiterlijk in het eerste kwartaal van 2011 hebben gerapporteerd. Deze 18 locaties zijn geselecteerd uit een veel grotere groep oude stortplaatsen en waar mogelijk risico's aanwezig zijn voor de volksgezondheid. Bij de locaties waar een daadwerkelijk humaan risico aanwezig is, zullen maatregelen worden genomen om het risico weg te halen.

Naast het onderzoek naar humane risico's zal de komende jaren ook worden nagegaan welke voormalige stortplaatsen een risico voor het ecosysteem en/of verspreiding veroorzaken. Deze onderzoeken maken onderdeel uit van de afspraken die het Rijk, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Inter Provinciaal Overleg (IPO)M en de Unie van Waterschappen (UvW) hebben gemaakt in het kader van de het convenant bodemontwikkeling

en aanpak spoedlocaties (verder Bodemconvenant). De resultaten van het onderzoek naar de risico's voor het ecosysteem en/of de verspreiding van verontreiniging moeten voor 1 januari 2016 bekend zijn. Dit is één van de afspraken die in het kader van het Bodemconvenant zijn gemaakt.

Jan Zwanenburg

Aandeelhouderscommissie Bodemzorg Limburg

In de Aandeelhoudersvergadering van 10 februari 2010 is besloten om een commissie in te stellen die de directie en de Aandeelhoudersvergadering adviseert over beleidsmatige zaken van Bodemzorg Limburg. In de praktijk blijkt dat tijdens de Aandeelhoudersvergaderingen de formele punten zoals vaststelling jaarrekening, benoemingen enz. worden geagendeerd en dat er geen ruimte aanwezig is om als aandeelhouders te brainstormen over meer beleidsmatige punten. Zoals voor Attero recent door de aandeelhouders een commissie in het leven is geroepen om beleidsmatige zaken te bespreken, zo willen de aandeelhouders dat ook bij Bodemzorg Limburg geregeld hebben. Vragen die in zo'n overleg aan de orde komen zijn o.m. de taken die de gemeenten doen en taken die Bodemzorg Limburg kan uitvoeren. Er is besloten om er een bestuurlijk/ambtelijk samengestelde

commissie van te maken. Daarmee wordt ook de kennis die in het ambtelijk apparaat bij gemeenten aanwezig is bij het werk van de Aandeelhouderscommissie betrokken.

In de Commissie zijn 4 bestuurders uit de regio Noord- en Midden Limburg en 4 bestuurders uit de regio Zuid Limburg vertegenwoordigd. Verder is besloten om 2 ambtelijke deelnemers uit Noord- en Midden Limburg en 2 uit Zuid Limburg te benoemen.

De eerste punten waarover deze commissie zich zal buigen is de wijze waarop een financiële afdracht bij de aandeelhouders in rekening kan worden gebracht alsmede de criteria die van toepassing zijn op de overdracht van reeds gesloten stortplaatsen naar Bodemzorg Limburg.

Rekenmodel nazorg en bodemsanering

Door de ontwikkeling van multifunctioneel naar functiegericht saneren is de nazorgopgave voor bodemsanering toegenomen. Nazorgverplichtingen maken in die gevallen een groot deel uit van de totale kosten, omdat ze over lange perioden in stand gehouden moeten worden.

Het bepalen van de nazorgkosten is echter vaak voer voor discussie en kan leiden tot stagnatie van nazorgprojecten.

Daarom is het 'Rekenmodel nazorgkosten Bodemsanering' ontwikkeld: een breed gedragen en vrij beschikbare 'rekenmachine' om de nazorgkosten in beeld te brengen.

De afgelopen jaren zijn verschillende modellen voor het berekenen van de nazorgkosten ontwikkeld, veelal voor eigen gebruik en deels ook voor andere typen nazorg dan van bodemsanering zoals nazorg bij stortplaatsen. Ieder model heeft zijn eigen

methode, opzet en specifieke doelstelling. Het ontbreken van een goed en breed gedragen model voor kosten en risico's leidt tot onjuiste en niet eenduidige inschattingen (zowel te laag als te hoog) en discussies over de nazorgkosten.

Met dit rekenmodel wordt een goede financiële basis voor nazorg gelegd en processen rondom bodemkwaliteit kunnen verder worden geoptimaliseerd. Het rekenmodel is ontwikkeld in het kader van een project van

de Stichting Kennisontwikkeling Kennisoverdracht Bodem (SKB), met vertegenwoordigers van adviesbureaus, bevoegde overheden en marktpartijen.

Namens Bodemzorg Limburg heeft Lex Rijkogel deelgenomen aan dit project. Agentschap NL/Bodem+ beheert het rekenmodel dat op hun website is te downloaden.

Duurzame Energiecentrale Belvédère

De Provincie Limburg heeft het initiatief genomen voor de ontwikkeling van één of meer duurzame energiecentrales in Limburg. Via een Europese aanbestedingsprocedure konden bedrijven inschrijven op de bouw en exploitatie van zo'n centrale. Op basis van de ingediende offertes is aan het bedrijf Imtech Energy Solutions BV de opdracht gegund om zowel op de Belvédère locatie in Maastricht als op Greenport te Venlo een duurzame energiecentrale te bouwen. De Provincie schat dat de totale investeringskosten van deze projecten € 140 mln. bedragen. Daarvoor heeft de Provincie een toezegging gedaan om € 7,5 mln. bij te dragen in de aanloopkosten van deze installaties.

De installatie die ontwikkeld wordt in Maastricht zal bestaan uit een combinatie van zonnepanelen, windmolens, een biomassa-installatie en een waterkrachtcentrale. Het is de bedoeling dat deze centrale aan ca. 35.000 huishoudens duurzame elektriciteit gaat leveren.

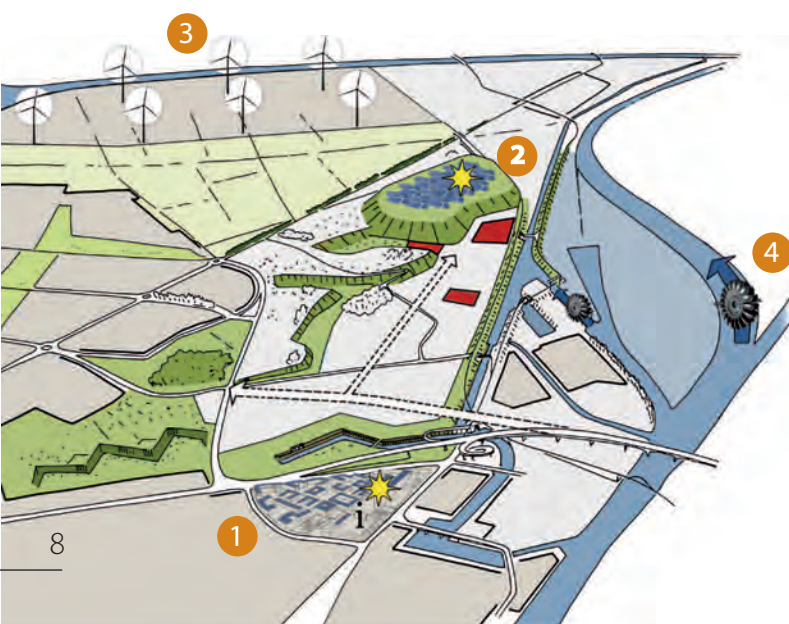
De hele voorbereiding in Maastricht wordt gecoördineerd door Peter Rempelberg van de gemeente. Hij werkt daarvoor nauw samen met Harold Engwegen van Imtech. Om zo'n centrale te realiseren blijkt het noodzakelijk dat een groot aantal procedures moet worden afgewikkeld. Ingeschat wordt dat er ca. één jaar nodig is om deze procedures te kunnen afronden.

Indien het daadwerkelijk lukt om deze installatie in 2011 te laten draaien, dan heeft de gemeente Maastricht een belangrijke stap gezet in haar ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn.

De ontwikkeling van deze centrale is dus niet alleen bedoeld voor de opwekking van groene energie, maar krijgt ook een functie om mensen bewuster te maken van duurzaam handelen. Daarvoor schakelt de gemeente zowel inwoners, bedrijven, overheden als het onderwijs in.

Het is de bedoeling dat de windmolens worden gelokaliseerd op het industrieterrein Lanakerveld, dat de waterkrachtcentrale wordt gekoppeld aan de stuw bij Borgharen, dat de biomassacentrale wordt neergezet in Bosscherveld en dat de zonnepanelen worden geplaatst op de voormalige stortplaats Belvédère.

Bodemzorg Limburg heeft inmiddels de eerste verkenningen gedaan met Imtech om de voorwaarden te bepalen waaronder de zonnepanelen op deze voormalige stortplaats kunnen worden neergezet. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat daarvoor ca. 4 ha nodig is, maar niet uitgesloten is dat er een grotere oppervlakte voor de zonnecentrale moet worden ingeruimd.

1. Biomassacentrale
2. Zonnepanelen
3. Windmolens
4. Waterkrachtcentrale

Eijsden

De voormalige stortplaats Zinkwit is circa 9 hectare groot en is gelegen langs de A2 te Eijsden. De afwerking van deze voormalige stortplaats is gestart in 2000 en in 2004 voltooid. Deze bestond uit het egaliseren van het terrein, het aanvoeren van een laag schone grond en het aanbrengen van de beplanting. Er is geen vloeistofdichte afwerking aangebracht. Eventueel verontreinigd grondwater wordt opgepompt en door Umicore Oxide in het productieproces gebruikt.

Bodemzorg Limburg heeft vanaf 1 januari 2009 het beheer van deze locatie van de gemeente Eijsden overgenomen. Het eigendom van deze locatie zal in 2011 overgaan naar Bodemzorg Limburg.

Advies Montesquieu Finance

Bodemzorg Limburg heeft aan Montesquieu Finance gevraagd om de uitgangspunten voor het beheer van het nazorgfonds te beoordelen. Gelet op de vele ontwikkelingen op de financiële markten wilde Bodemzorg Limburg weten of de reeds lang geleden gekozen uitgangspunten nog steeds de juiste zijn.

Tot nu toe werd ca. 70% van het vermogen belegd in vastrentende waarden en 30% in aandelen. Verder werd een theoretische rekenrente gehanteerd van 5%. Uit het onderzoek van Montesquieu Finance blijkt dat de verdeling tussen vastrentende waarden en aandelen nog steeds de juiste is, maar dat het gelet op de lage rentestand verstandig is om de rekenrente aan te passen van 5% naar 4,5%.

Inmiddels zijn de aanbevelingen van Montesquieu Finance doorgevoerd binnen de administratie van Bodemzorg Limburg en zijn de aandeelhouders in de laatste Algemene Vergadering van Aandeelhouders hierover geïnformeerd.

Afscheid Bert Janssen

Op 30 september jl. nam Bert Janssen, voorzitter van de RvC van Bodemzorg Limburg, afscheid als burgemeester van de gemeente Landgraaf.

MVO: Een gemiste kans!

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) ofwel duurzaam ondernemen. We zijn er allemaal mee bezig of moeten er iets mee: van Coca-Cola tot Rabobank en van accountant tot aannemer. Bij aanbestedingen moeten we aangeven welke geluidsreductie de autobanden van ons wagenpark produceren, dat we biologische verf gebruiken en dat onze koffie op duurzame wijze geproduceerd is.

Laatst las ik over een elektrische afvalophaalwagen die rijdt op de energie van het afval dat deze ophaalt. "Wat is de werkelijke 'winst' voor de maatschappij (mens en aarde)", vraag ik me dan af. Ik vind het gerommel in de marge. De echte doelen laten we liggen, onder andere bij stortplaatsen.

Afvalmining

Als MILON worden we vaak gevraagd om mee te denken over de ontginning van voormalige stortplaatsen, ofwel afvalmining. Mijns inziens een maatschappelijk verantwoord middel om de kringloop echt sluitend te krijgen. De inhoud van die bulten is zeer divers. Waren het vroeger afvalstoffen waar we ons van ontdeden, nu zijn het bruikbare grondstoffen zoals grond, zand, puin, groenafval, kunststof en metalen. En toch komt afvalmining niet echt van de grond. Het blijft vaak hangen op dure onderzoeken, ontbrekende regelgeving en gemiste kansen.

Nee, als we kringlopen echt willen sluiten, zullen we de voormalige stortplaatsen moeten zien als toekomstige energie- en grondstoffenleveranciers. Bij ontginning kan dan tegelijkertijd de locatie bouwrijp gemaakt worden of anderszins herontwikkeld worden. Zo kan bijvoorbeeld mede door inspanningen van MILON een carnavalsvereniging in Herpen haar loods bouwen op een voormalige stortplaats aan de Molenstraat, het Rutenwiel in Oss teruggegeven worden aan de natuur en het Bossche woonwagengezelschap weer veilig op haar ontgonnen bult met schone leeflaag aan de Vlijmenseweg wonen. Ook waren we betrokken bij de vernieuwing van Randweg Eindhoven. Daar razen we met 120 km per uur over twee voormalige stortplaatsen.

Bewustwording

In alle voornoemde gevallen is het woord afvalmining ter sprake gekomen. In alle gevallen vond men afvalmining te risicovol of te duur en koos men voor herinrichting. De beslissende partijen hebben zich daarbij te weinig gerealiseerd dat afvalmining ook kan leiden tot een betaalbare exploitatieopzet, zonder nazorg en bijbehorende risico's. De afzet van grondstoffen (secundaire bouwstoffen) kan immers gedeeltelijk de kosten van ontgraving en bewerking van afval compenseren. Bovendien leidt ontgraving van de stort tot een besparing op de hoge kosten voor eeuwigdurende nazorg. Een gemiste MVO-kans als je het mij vraagt.

Ing. Patrick Trikels
Directeur MILON bv

Schapen zorgen goed voor Mook

Bodemzorg Limburg beschikt over meerdere locaties waar begrazing meestal plaatsvindt door runderen. Op de voormalige stortplaats Mook, die ingericht is als natuurterrein, zorgen schapen daarentegen voor de begrazing. Eind oktober hebben we op deze locatie een afspraak met Stef Derks en zijn zoon Giel.

Al lopend over deze locatie vertelt Stef dat hij als kleine jongen vaak hier aanwezig was. Er werd toen nog zand en grind gewonnen en daarnaast afval gestort. Inmiddels zijn we 40 jaar verder en is de locatie weer teruggegeven aan de natuur.

Al lang geleden is Stef als hobby begonnen met het fokken van schapen. Hij heeft daarvoor twee bijzondere rassen op de kop getikt, t.w. Romanovschapen en Saeftinghers (Romanovschapen die gekruist zijn met een Suffolk ram). Het Romanovschaap vindt zijn oorsprong in Rusland en is een zeer sterk ras. De kleur van de vacht is doorgaans een schakering van grijs-zwart, terwijl de lammeren zwart geboren worden. De draagtijd bedraagt ca. 147 dagen. Het Romanovschaap kan 2 tot 4 lammeren per keer ter wereld brengen. In enkele gevallen zelfs meer. Gedurende de eerste 14 dagen blijven de ooiën met hun lammeren op stal. Het Romanovschaap kent een niet seizoensgebonden bronst, hetgeen betekent dat tijdens de zoogperiode de ooi al weer opnieuw gedekt kan worden, aldus Stef.

Het is de bedoeling dat zoon Giel in de toekomst zelf bedrijfsmatig een schapenfokkerij start. Nu nog op de Landbouwschool in Den Bosch interesseert hij zich al in hoge mate voor het beheer van natuurterreinen door schaapskuddes. Hoewel zijn vader er op dit moment een baan naast moet houden om financieel rond te komen, verwacht hij in de toekomst daar een redelijke boterham aan te kunnen verdienen. Dan zal hij wel het aantal schapen dat zijn vader nu bezit aanzienlijk moeten uitbreiden.

De kudde die op de locatie in Mook graast bestaat uit 85 schapen en staat er 2 maal per jaar gedurende ca. 8 weken. Het is de bedoeling dat de schapen voor de winter de resterende gewassen kort vreten, hetgeen zeer gunstig is voor de begroeiing op deze voormalige stortplaats. De Romanovs hebben als groot voordeel dat ze met name distels en brandnetels verorberen, waardoor zeldzame planten en kruiden meer kans krijgen zich te ontwikkelen op dit natuurterrein. >>

>> De schapen worden gedurende een bepaalde tijd op een afgezet stuk grond gezet en vervolgens naar een andere plek van de locatie verplaatst.

Op de vraag of Stef regelmatig bij zijn schapen komt kijken antwoordt hij dat dit dagelijks gebeurt. Hij wil gewoon op de hoogte blijven of alles in orde is, maar doet dat eigenlijk ook voor zijn plezier in zo'n prachtige omgeving. Wat hij echter betreurt, zo vertelt hij, is dat de schapen zo nu en dan door de afrastering heen breken, met name als mensen hun honden niet aanlijnen of als de jeugd wat baldadig is.

Verder vertelt Stef dat zijn schapen op diverse plekken in de omgeving van Mook en Heumen worden ingezet om voor begrazing te zorgen, denk daarbij aan de kades van het Waterschap, Rijkswaterstaat, langs de rivieren. De kudde van Stef is in deze omgeving inmiddels een bekend fenomeen. Hij verplaatst deze al wandelend door het dorp van de ene naar de andere plek. Dan kan hij niet zonder zijn twee honden (Border Collies) die de schapen drijven.

Dat er aan dit vak veel meer vastzit dan alleen maar deze beesten verplaatsen van de ene naar de andere locatie blijkt wel als hij vertelt dat het zo nu en dan voorkomt dat plotseling een aantal schapen ziek worden en er snel actie moet worden ondernomen. Ook de periode van lammeren krijgt veel zorg. Of als hij weer eens naar Frankrijk moet om een nieuw schaap op te halen dat zorgt voor vers bloed in zijn kudde.

Windenergie

Bodemzorg Limburg is in 2008 gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid van het plaatsen van een 3-tal windturbines op de voormalige stortplaats Ubach over Worms. Dit is gedaan in nauw overleg met en ondersteund door de gemeente Landgraaf. De gemeente wil op deze manier meer duurzaam geproduceerde elektriciteit gebruiken. Als doelstelling hanteert de gemeente 40% duurzaam opgewekt.

Uit het haalbaarheidsonderzoek bleek dat de windturbines financieel haalbaar waren. Daarna is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd om de invloed van de turbines op de flora en fauna te bepalen. Recent is bij de gemeente Landgraaf een verzoek tot aanpassing van het bestemmingsplan ingediend waarbij verzocht is naast het toepassen van de windturbines ook het grootschalig toepassen van zonnepanelen op de locatie mogelijk te maken. Verwacht wordt dat in de loop van 2011 deze bestemmingsplanwijziging gereed is en de investeringsbeslissing genomen kan worden.

De 3 windturbines hebben een masthoogte van 100-110 meter en een rotordiameter van 90-100 meter. De turbines hebben per stuk een vermogen van 3 MW, goed voor circa 12 miljoen kWh per jaar (aanname) bij een gemiddelde windsnelheid van 6,3 meter/sec op 100 meter hoogte. Hiermee kunnen circa 3.500 huishoudens van duurzame stroom worden voorzien.

Slikvijvers

Binnen de gemeente Stein ligt een tweetal voormalige slikvijvers waarin afval (mijnslak, en vliegias) afkomstig van DSM is verwerkt.

De zuidelijke slikvijver is in 1990 voorzien van een deklaag schone grond. Het terrein is in gebruik als park en wordt door de schutterij gebruikt.

De noordelijke slikvijver diende nog afgewerkt te worden. Hierna zouden de eigenaren, onder andere de gemeente Stein, verantwoordelijk zijn voor de nazorg op de locatie (naleving gebruiksbepalingen, eventuele monitoring). Deze taak is overgedragen aan Bodemzorg Limburg.

Inmiddels is in opdracht van Bodemzorg Limburg een nieuwe afdeklaag aangebracht waar deze niet voldoende aanwezig was. Het terrein is ingezaaid en teruggebracht in de oorspronkelijke staat (weiland, voetbalveld).

“Wij leggen bij al onze plannen sterk de nadruk op duurzame oplossingen”

Profiel Jos Teeuwen

Jos Teeuwen heeft in Leiden een opleiding gevolgd voor fiscaal jurist is en vervolgens als fiscaal adviseur in dienst getreden bij Loyens Loeff. Na op meerdere plaatsen voor dit bedrijf gewerkt te hebben heeft hij een bedrijf overgenomen dat gespecialiseerd was in de productie van keramische tegels. Nadat dit bedrijf in andere handen is gekomen heeft hij zelfstandig advieswerk verricht. Zonder in de gemeenteraad zitting te hebben gehad is Jos in januari 2010 als CDA wethouder toegetreden tot het college van B&W te Venlo met als portefeuille Financiën, Verkeer, Cultuur en Milieu.

Duurzaamheid en zuinig gebruik van onze grondstoffen vormen voor de Venlose wethouder Jos Teeuwen de leidraad bij veel van de plannen waar hij in Venlo bij betrokken is. Hij benadrukt dat dit niet alleen voor ons milieu heel goed is, maar ook bedrijfseconomisch een belangrijke impuls kan zijn. De stad Venlo heeft dit item consequent op de agenda staan en wil dat Noord-Limburg zich op dit punt gaat onderscheiden.

We spreken Jos Teeuwen in zijn werkkamer in het oude kazernegebouw in Venlo. Het gemeentebestuur heeft daar tijdelijk haar onderkomen gevonden. In het kader van de stedelijke ontwikkeling van de Maaswaard wordt er ook een nieuw stadskantoor gebouwd. Zowel het gemeentebestuur als een groot deel van de ambtelijke organisatie maakt gebruik van het leegstaande kazernecomplex, precies tegenover het oude stadskantoor maar dan aan de overkant van de Maas. Op 1 januari a.s. heeft hij zijn eerste jaar als wethouder van Venlo erop zitten. Het leek ons een goed idee om met hem nader kennis te maken.

Ondernemerschap

Jos Teeuwen is afkomstig uit een echte ondernemersfamilie. Zowel van vaders- als moederszijde zijn meerdere generaties voor hem actief geweest als ondernemer. Zijn familie heeft bedrijven in bezit gehad die vloertegels produceerden. Inmiddels zijn deze overgegaan in andere handen. Maar dat neemt niet weg dat zijn handelen nog veel kenmerken kent van wat hij thuis geleerd heeft.

Fiscaal jurist

Jos is afgestudeerd in Leiden als fiscaal jurist. “Je moet tenminste een vak leren” zo heeft hij zichzelf voorgehouden en vertelt hij ook tegen zijn kinderen. “Daarna kun je altijd kijken wat je gaat doen”. Na zijn studie kon hij direct aan de slag bij Loyens Loeff. Eerst in Eindhoven, daarna in Rotterdam, vervolgens 3 jaar in Singapore en tenslotte weer in Rotterdam. Zijn specialisatie is internationaal belastingrecht. Tijdens zijn werk bij Loyens Loeff heeft hij vooral grote concerns geadviseerd over de meer complexe fiscale inrichting van hun organisatie. Hij praat met enthousiasme over

zijn periode in Singapore: "Daar zijn mijn kinderen geboren en Azië heeft in die periode echt mijn hart gestolen. Er heerst daar een enorme dynamiek. Anders dan het vooroordeel wil wordt daar snel en efficiënt gewerkt. Als we in Europa denken dat die regio bij ons achterblijft hebben we het helemaal mis." Ook wat kennis en innovatie betreft wordt daar inmiddels de toon gezet. "Ik zou die periode daar echt niet hebben willen missen". Ruim 15 jaar geleden nam Teeuwen een drastisch besluit. Hij zegde zijn baan op bij Loyens Loeff en kocht het bedrijf van zijn vader terug dat in een eerdere fase door de familie van de hand was gedaan.

Een eigen bedrijf

Wat bezielt iemand om een fantastische baan op te zeggen en weer het dagelijkse handwerk te gaan doen in een bedrijf met ca. 50 medewerkers dat ook nog eens moest opboksen tegen een aantal grote concerns in zijn markt? "Teeuwen moest zich bezighouden met de organisatie van de productie, met personeelszaken, met commercie enz. "Ik ben met tegels in mijn auto half Europa doorgereisd om klanten te interesseren voor ons product". We vragen hem of hij dat niet vervelend vond, maar het tegendeel was het geval. "Ik vond het fantastisch om de eindverantwoordelijkheid te hebben en zelf met mijn mensen te kunnen bepalen wat we wel en niet doen. Blijkbaar zit dat toch een beetje in mijn genen". Na vier jaar leiding te hebben gegeven aan het bedrijf kwam Jos tot de conclusie dat het beter was het bedrijf onder te brengen in een groter concern. "We moesten concurreren met productie-installaties in Oost-Europa en later in Azië. Die bedrijven brachten voor belachelijke prijzen hun product op de markt. Voeg daaraan toe dat kennisontwikkeling en innovatie heel belangrijk zijn en het werd mij duidelijk dat het voor het bedrijf beter was om het van de hand te doen". Na die periode deed Jos zelfstandig advieswerk en had hij zitting in diverse Raden van Toezicht. Het Venlose CDA vroeg hem bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen om lijsttrekker te worden. Hoewel hij geen ervaring had als Raadslid kon hij direct als wethouder in Venlo aan de slag.

Wethouder in Venlo

Binnen het College van Venlo is Jos verantwoordelijk voor financiën, verkeer, cultuur en milieu. De overgang van privaat bedrijf naar een functie in het openbaar bestuur was volgens Jos veel minder groot dan het lijkt. "Ook als wethouder ben je voor een groot deel

verantwoordelijk voor je eigen portefeuille en geef je, samen met collega's, in feite leiding aan een groot bedrijf. Veel zaken die ik de afgelopen jaren heb geleerd komen mij zeer goed van pas.

Verder kan ik melden dat ik zeer tevreden ben over de kwaliteit van het gemeentepersoneel. Er wordt knetterhard gewerkt en het management heeft de 'van 9 uur tot 5 uur mentaliteit' al lang achter zich gelaten. Ik was echt aangenaam verrast."

"Natuurlijk duurt de besluitvorming bij een gemeente veel langer dan bij een privaat bedrijf. Er moet immers zorgvuldig worden gehandeld en daarom zijn ook veel afdelingen van de gemeente bij een zaak betrokken. Daar heb ik als jurist begrip voor, maar ik denk ook dat de gemeente Venlo als voorbeeld voor andere gemeenten kan dienen. We zitten in deze regio ook in economisch mindere tijden niet bij de pakken neer. Eerder ontwikkelde plannen worden daadwerkelijk uitgevoerd." Behalve de grote centrumontwikkeling zijn ook Klavertje Vier en Floriade projecten met een landelijke uitstraling, aldus Jos. "Dat wij in Venlo wat tegen de stroom in roeien blijkt ook uit het feit dat in Venlo nauwelijks op cultuur bezuinigd wordt. Wij zien de waarde van een goed cultuurbeleid en denken dat het economisch van toegevoegde waarde is voor Venlo. Ons gemeentebestuur wil van Venlo een aantrekkelijke woon- en werkstad maken."

Bodemzorg Limburg

En dan nog iets over Bodemzorg. De wethouder onderschrijft volledig het al eerder door zijn voorganger Herman Janssen gekozen standpunt van onderlinge solidariteit van alle Limburgse gemeenten voor de nazorgkosten van gesloten stortplaatsen. "We hebben gezamenlijk de afvalstoffen op die wijze verwerkt en we moeten ook gezamenlijk verantwoordelijk blijven voor het beheer daarvan. Samen uit dus ook samen thuis". Ook het bundelen van nazorgkennis op één plek spreekt de voormalige ondernemer aan. "Dit soort zaken moet je zo efficiënt mogelijk aanpakken. Het is niet meer van deze tijd om kennis over nazorg in meerdere gemeenten te borgen terwijl dat veel beter op één plek kan, bij Bodemzorg Limburg."

Met deze woorden nemen we afscheid van een wethouder die kalm en beheerst overkomt maar gedreven is als het gaat om kennisontwikkeling en duurzaamheid in de regio Venlo.

Bodemzorg Limburg

Europalaan 24
6199 AB Maastricht Airport
T 043 - 350 96 96
F 043 - 350 96 97

Colofon

Bodemzorg Limburg verschijnt
éénmaal per jaar.

Redactie-adres:

Europalaan 24,
6199 AB Maastricht Airport
e-mail: grooijen@bodemzorglimburg.nl

Met dank aan:

ir. W.N. Hazeu
mr. J.H.G.M. Teeuwen

(Eind)redactie: Bodemzorg Limburg
Lay out: Two for You

Wijzigingen in uw adresgegevens kunt u
doorgeven aan Bodemzorg Limburg,
Geertje den Rooijen, via telefoon-
nummer (043) 350 96 96 of
grooijen@bodemzorglimburg.nl.

Voor meer informatie kunt u ook terecht
op www.bodemzorglimburg.nl.